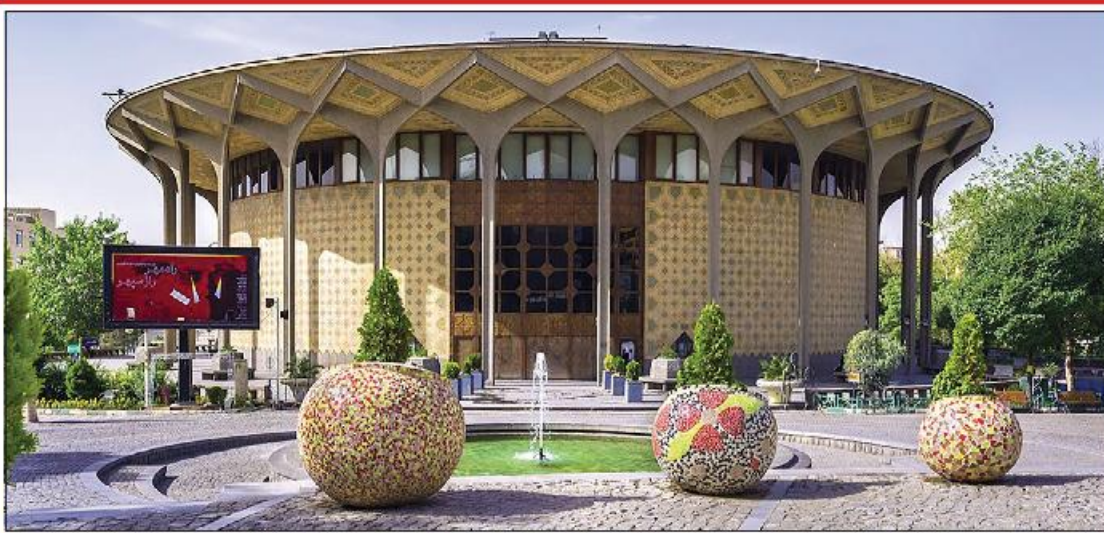

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری وصف صبا
مدیر مسئول و سردبیر: محمدرضا شفیعی
معاون سردبیر: نغمه دانش آشتیانی

www.rooznamehsaba.com
rooznamehsaba

تهران خیابان آیت الله مننی کوچه خجسته منش بلاک ۵
تلفن: ۶۰۲۲۲۴۲۲۷۵۸۲۴۴ فکس: ۷۷۵۴۸۲۴۵
چاپ: موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران
توزیع: نشر گستر امروز

به بهانه آسیب زدایی اطراف تئاتر شهر

روایتی از قلب فرهنگی ایران

خارجی تصمیم داشتند که یک هتل چهارصد اتاقه در این محل بسازند، اما سر نوشت این مکان با هنر تئاتر گره خورد. بالاخره در سال ۱۳۴۶ ساخت تئاتر شهر، بعنوان نخستین تئاتر شهر ایران که دارای مرکزیت و معماری متفاوت باشد با طراحی مهندس علی سر دار فخمی از شاگردان هوشنگ سیحون با الهام از برج طغرل آغاز شد و در تاریخ شنبه هفتم بهمن ماه سال ۱۳۵۱ به اتمام رسید. نکته ی قابل توجه اینکه، مساحت بستر طرح تئاتر شهر ۳۰۰۰ متر مربع، و مساحت زیر بنای این مجموعه ۵۶۰۰ متر مربع است که با توجه به پلان دایره ای شکل این بنا، قطر تقریبی بنده ی آن ۳۴ متر و ارتفاع این بنا ۱۵ متر است.

تئاتر شهر در آن زمان متشکل از تماشاخانه ی اصلی و تماشاخانه چهار سو بود که به نام تالار چهار سو شناخته می شد. این در حالی است که اکنون مجموعه تئاتر شهر با پنج تماشاخانه اصلی، چهار سو، فشقایی، سایه و کارگاه نمایش که به پلاتو اجرا تغییر نام داد پذیرای تماشاگران و هنرمندان است که هر یک از آنها تاریخی را از سر گذرانده اند.

تماشاخانه ای که مقرر بود با همکاری شهر داری تهران در ندادن مجوز ساخت ساختمنهای بیش از سه طبقه، از چهار طرف قابل رویت باشد که البته نشد که بشود.

صغر کاشی تراش اصفهانی در این باره می گوید: سال ۱۳۴۹ از شهرهای مختلف هنرمندان کاشی کار برای گرفتن پروژه کاشی کاری تئاتر شهر به تهران آمدند و به دلیل اینکه پدر من کاشی کاری کاخ گلستان را انجام داده بود و با کار او آشنا بودند این پروژه به من محول شد. سپس با ویکتور بابایان، رئیس شرکت ساختمانی مقاطع کاری "به ساز نو"، فرزند مهندس بلایان که بانک ملی شعبه "سبزه میدان" را ساخته بود قرارداد بستیم که اتفاقاً کاشی کاری آنجا نیز به عهده پدر من بوده است. طرح اصلی کاشی کاری توسط "امیر علی سر دار فخمی" به من داده شد و در کارگاه "عباس نحوی پور" در تهران قالب ریزی و ساخته می شد و با اختیار عملی که به من داده شده بود کار را آغاز کردم. نام نقش هایی که برای کاشی کاری تئاتر شهر استفاده شد "هشت ضلعی"، "لسیر" و "پا باریک" است.

مجموعه تئاتر شهر نیز همچون هر مکان دیگر، از آغاز فعالیتش تاکنون شاهد حضور مدیران متعددی از جمله شهرزاد مهدوی، دکتر علی رفیعی، مجید جعفری، حسین پاکدل، حسین پارسایی و مهر داد رایلی بود.

متأسفانه در اطراف این ساختمان آسیب هایی مشاهده می شود که برای جامعه هنری کشور خوشایند نیست، به سرعت رفتن دستگیره های درب ورودی ساختمان، نشانه هایی از ایجاد اشتعال در کنار دیوار ساختمان و... باعث شده است که مدیریت شهری تهران تمام تلاش خود را به کار بگیرد تا بتوانیم از این ساختمان محافظت کنیم؛ لذا طرح های مختلفی در دست بررسی است تا به صورت کارشناسی از این ساختمان محافظت شود.

علی رغم تمام تلاش های صورت گرفته باز هم شاهد آسیب رسیدن به اطراف ساختمان تئاتر شهر هستیم، از سوی دیگر وجود آسیب های اجتماعی در اطراف این ساختمان دوستداران تئاتر را نگران کرده است به همین دلیل در این شماره نگاهی جامع به ساختمان تئاتر شهر که فقط ساختمان نیست و بلکه قلب تپنده فرهنگی کشور است نگاهی جامع انداختیم. تئاتر کشورمان طی دهه ی چهل با تغییرات بنیادین مواجه بود و ملموس ترین انفعالی که در آغاز وطنی این دهه رخ داد، فاصله گرفتن از تئاتر خصوصی و گام برداشتن به سوی تئاتر دولتی بود. تئاتر دولتی با حمایت های مالی مستقیم دولت فعالیت می کرد و با توجه به اینکه می بایست طبق سیاستهای فرهنگی دولت گام برمی داشت، استقلال که در تئاتر خصوصی وجود داشت را از دست داد که البته این اتفاق مزایا و معایبی را نیز به همراه داشت که در این مجال امکان پرداختن به آن نیست. یکی از اتفاقات خرسند کننده ای که طی دهه ی چهل و در ادامه ی سیاست اداره ی تئاتر بصورت دولتی رخ داد، ساخت تماشاخانه ای بزرگ و باشکول و شمایل متفاوت در مرکز شهر آن روزگار بود. گویانکه این تماشاخانه برای اجرای برنامه های تلویزیونی نیز در نظر گرفته شده بود و این مسئله به خودی خود باعث بروز مشکلات فنی برای اجرای تئاتر شد که در ادامه به آن نیز اشاره خواهیم کرد.

سازندگان تئاتر شهر، در نظر داشتند که این تماشاخانه در مرکز شهر تهران آن روزگار ساخته شود، به همین جهت چهارراه پهلووی آن روزگار که در آغاز پیروزی انقلاب اسلامی به چهارراه مصدق و سپس به چهارراه ولیعصر (عج) تغییر نام داد را انتخاب کردند که البته در روزگار دور، یکی از تفرج گاههای شهر تهران محسوب می شد و اهلی تهران قدیم، آن را بانام کافه شهر داری می شناختند. مکنلی که عموماً در غروب روزهای پنجشنبه و جمعه شاهد حضور خانواده های تهرانی برای تماشای "سیرک" بود و تاحدی مورد توجه مردم قرار داشت که سرمایه گزاران

صحنه اول

تئاتر شهر بزرگ ترین مجموعه نمایش تئاتر ایران است که شامل پنج سالن نمایش می شود. تئاتر شهر در دوران پهلووی در شهر تهران ساخته شد. مجموعه تئاتر شهر در سال ۱۳۴۶ توسط علی سر دار فخمی یکی از شاگردان هوشنگ سیحون طراحی شد و ساخت آن پنج سال به طول انجامید.

این مجموعه در روز یکشنبه هشتم بهمن ۱۳۵۱ با روی صحنه رفتن نمایش باغ آبلالو نوشته آنتون چخوف و به کارگردانی آری اوانسیان و بابازی داریوش فرهنگ،

سوسن تسلیمی، مهدی هاشمی، فریده سپاه منصور، فهیمه رستگار و پرویز پورحسینی به عنوان مدرن ترین سالن تئاتر تهران افتتاح شد.

این مجموعه از معماری زیبایی برخوردار است و جزء میراث فرهنگی کشور محسوب می شود. مجموعه تئاتر شهر در چهارراه ولی عصر (مقاطع خیابان انقلاب و خیابان ولی عصر) در مجاورت پارک دانشجو در تهران قرار گرفته است و محوطه سنگفرشی وسیع و زیبایی دارد.

بهتره!

اوانو ewano

هواداری با

www.ewano.app

خرید بسته پرداخت قبض

کارت به کارت

خرید شارژ